

Mida silmas pidada prokuratuuriga suhtlemisel

Kriminaalmenetluse läbiviimise sätestab [kriminaalmenetluse seadustik](#) [1].

Kriminaalmenetlust alustatakse ja toimetatakse Eesti Vabariigi nimel. Kuriteo asjaolude ilmnemisel on uurimisasutus ja prokuratuur kohustatud toimetama kriminaalmenetlust.

Kriminaalmenetluse keel on eesti keel. Menetlusosalisele, kes ei valda eesti keelt, tagatakse tõlgi abi.

Kahtlustatav

Kahtlustatav on inimene, kes on kuriteos kahtlustatavana kinni peetud, või keda on piisav alus kahtlustada kuriteo toimepanemises ja kes on allutatud menetlustoimingule.

Juriidilisest isikust kahtlustatav või süüdistatav osaleb kriminaalmenetluses oma juhatuse või seda asendava organi liikme kaudu, kellel on kõik kahtlustatava või süüdistatava õigused ja kohustused, sealhulgas õigus anda juriidilise isiku nimel ütlusi.

Kahtlustataval on õigus:

- teada kahtlustuse sisu ja anda selle kohta ütlusi või keelduda ütluste andmisest
- teada, et tema ütlusi võidakse kasutada süüdistuseks tema vastu
- kaitsja abile
- kohtuda kaitsjaga teiste isikute juuresolekuta
- kaitsja juuresolekul olla üle kuulatud, osaleda vastastamisel, ütluste seostamisel olustikuga ja äratundmiseks esitamisel
- osaleda vahistamistaotluse arutamisel kohtus
- esitada tõendeid
- esitada taotlusi ja kaebusi
- tutvuda menetlustoimingu protokolliga ning teha menetlustoimingu tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga kohta avaldusi, mis protokollitakse
- anda nõusolek kokkuleppemenetluse kohaldamiseks, osaleda kokkuleppemenetluse läbirääkimistel, teha ettepanekuid kohaldamisele kuuluva karistusliigi ja -määra kohta ning sõlmida või sõlmimata jätta kokkuleppemenetluse kokkulepe

Kahtlustatav on kohustatud

- ilmuma uurimisasutuse, prokuratuuri või kohtu kutsel
- osalema menetlustoimingu ning alluma uurimisasutuse, prokuratuuri ja kohtu korraldustele

[Nõuandeid kuriteos kahtlustatavale ja süüdistatavale.pdf](#) [2]

Süüdistatav

Süüdistatava kohta on prokuratuur koostanud süüdistusakti või talle on esitatud süüdistusakt kiirmenetluses või temaga on kokkuleppemenetluses sõlmitud kokkulepe.

Süüdistatav, kelle suhtes on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus, on süüdimõistetu.

Süüdistatav, kelle suhtes on jõustunud õigeksmõistev kohtuotsus, on õigeksmõistetu.

Süüdistataval on kahtlustatava õigused ja kohustused.

Süüdistataval on õigus tutvuda kaitsja vahendusel kriminaaltoimikuga ja võtta osa kohtulikust arutamisest.

Kannatanu

Kannatanule on kuriteo või õigusvastase teoga vahetult tekitatud füüsilist, varalist või moraalselt kahju.

Kannatanul on õigus:

- vaidlustada kriminaalmenetluse alustamata jätmine või lõpetamine
- esitada uurimisasutuse või prokuratuuri kaudu riigilõivu vabalt tsiviilhagi kriminaalmenetluses sätestatud tähtajaks
- anda ütlusi või keelduda ütluste andmisest
- esitada tõendeid
- esitada taotlusi ja kaebusi
- tutvuda menetlustoimingu protokolliga ning teha menetlustoimingu tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga kohta avaldusi, mis protokollitakse
- tutvuda kriminaaltoimiku materjalidega seaduses ettenähtud korras
- võtta osa kohtulikust arutamisest
- anda nõusolek kokkuleppemenetluse kohaldamiseks või sellest keelduda, anda arvamus süüdistuse ja karistuse ning süüdistuses nimetatud kahju suuruse ja tsiviilhagi kohta
- anda nõusolek ajutise lähenemiskeelu kohaldamiseks ning taotleda lähenemiskeelu kohaldamist

Ka kannatanul on kohustusi. Ta on kohustatud:

- ilmuma uurimisasutuse, prokuratuuri või kohtu kutsel;
- osalema menetlustoimingu ning alluma uurimisasutuse, prokuratuuri ja kohtu korraldustele

[Nõuandeid kuirteos kannatanule.pdf](#) [3]

[Kannatanu tagasiside](#) [4]

[Ohvriabi](#) [5]

Tunnistaja

Tunnistaja on inimene, kes võib teada olulisi asjaolusid kriminaalasja kohta. Tunnistaja on kohustatud ütlusi andma, kui ütluste andmisest keeldumiseks puudub seaduslik alus. Teil on õigus keelduda ütluste andmisest oma abikaasa ja lähisugulaste kohta ning juhul kui ütlused süütavad Teid ennast.

Menetlusosaliste kulude hüvitamine

Kui Te olete kannatanu, tunnistaja või muu seaduses ettenähtud menetlusosaline, hüvitatakse Teie kulud vastavalt [kriminaal-, väärteto-, tsiviil- ja haldusajade menetlusest osavõtjatele tasu maksmise ja kulude hüvitamise korrale](#) [6].

Kriminaalmenetluse andmete avaldamise piirangud

Kohtueelse menetluse andmeid võib avaldada üksnes prokuratuuri loal ja tema määratud ulatuses.

Kui kohtueelse menetluse andmete avaldamise keeldu rikutakse, võib eeluurimiskohtunik prokuratuuri taotlusel trahvida menetlusosalist, kriminaalmenetluses osalevat muud isikut või menetlusvälist isikut kohtumääruse alusel. Kahtlustatavat ja süüdistatavat ei trahvita.

Allikas URL: <https://www.prokuratuur.ee/et/kodanikule/mida-silmas-pidada-prokuratuuriga-suhtlemisel>

Lingid

[1] <http://www.riigiteataja.ee/akt/129122011020>

[2]

[https://www.prokuratuur.ee/sites/www.prokuratuur.ee/files/elfinder/article_files/N%C3%B5uandeid%2Bkuriteos%2Bkahtlustatavale%2Bja%](https://www.prokuratuur.ee/sites/www.prokuratuur.ee/files/elfinder/article_files/N%C3%B5uandeid%2Bkuriteos%2Bkahtlustatavale%2Bja%2B)

[3] https://www.prokuratuur.ee/sites/www.prokuratuur.ee/files/elfinder/article_files/N%C3%B5uandeid%2Bkuirteos%2Bkannatanule.pdf

[4] <http://kannatanute-tagasiside.just.ee/et>

[5] <http://www2.politsei.ee/et/nouanded/ohvriabi/>

[6] <http://www.riigiteataja.ee/akt/13352202>